

der angaae Thingets Forretningsgang, forfaa- vidt de ikke alt vare optagne i den tidligere Forretningsorden, og at tilføie Henvisning til Grundloven ved alle optagne Grundlovsbestemmelser.

Til § 11.

(Tidligere Forretningsordens § 13). Det har forekommet Udvalget naturligt, at der ved private Lovforslags 1ste Behandling gjøres med Hensyn til Forslagstilleren samme Undtagelse fra Begrænsningen i Afgangen til at faae Ordet som med Hensyn til en Ordfører og en Minister.

Til § 13.

(Tidligere Forretningsordens § 15). Sjøndt den tidligere Forretningsorden foreskrev som bindende Regel, at de Ændringsforslag, der stilledes til 3die Behandling, skulde forhandles i Forening med de tilsvarende Paragrafer og Forslaget i dets Helhed, har Praxis dog indrømmet Formanden en vis Frihed i saa Henseende, og Udvalget har ment at burde forandre Ordene i Overensstemmelse med Praxis. — Da det utvivlsomt tilkommer ikke alene Udvalget, men ogsaa et Flertal eller Mindretal i Udvalget, at stille Ændringsforslag til 3die Behandling, er en Tilføielse desangaaende foretaget. — Bestemmelsen om, at Udvalget, hvis et saadant havde været nedfat, skulde endeligt affatte Lovforslaget, kan anses som affattet af Praxis og er derfor her ubeladt.

Til § 17.

(Tidligere Forretningsordens § 21). Udvalget har ikke troet, at der var Opfordring for det til at gjøre noget Forslag, hvorved Reglen om Fællesudvalgets Indstilling nærmere bestemtes eller fortolkedes, navnlig saaledes, at det Spørgsmaal afgjordes, om Fællesudvalget i sin Indstilling er bundet til de Punkter, hvori der findes Uoverensstemmelser mellem Thingenes Beslutninger, eller om det kan gjøre en Indstilling, der ogsaa berører Punkter, hvorom Thingene ere enige. Udvalget har saameget desmindre troet at burde gjøre noget saadant Forslag, som Reglen er en Grundlovsforfrist, og en Fortolkning af den ved en Bestemmelse i Forretningsordenen altsaa ikke kunde være bindende. Udvalget skal blot bemærke, at det

efter Grundloven 18de November 1863, hvis Bestemmelser i dette Punkt (§ 48) ikke gav den ene eller den anden Besvarelse af Spørgsmaalet mere Medhold end Grundloven 5te Juni 1849 (§ 57) eller den nugældende Grundlov (§ 53), i et bekjendt Tilfælde blev antaget af Rigsraadet, at Fællesudvalget i sin Indstilling ikke var bundet til de Punkter, hvori der fandtes Uoverensstemmelse (jvf. Rigsraadstidenden II overordl. Sml. 1864—65, Tillæg A. Spalte 89—90, Sp. 91—94, Tillæg B. Sp. 11—16), medens formentlig en anden Fortolkning blev gjort gjældende i et følgende Rigsraads-Fællesudvalg.

Til § 20.

Forrifterne i den tidligere Forretningsordens § 24 om Fremgangsmaaden ved Grundlovsforandringer er der efter den nugældende Grundlov ingen Anvendelse for. Derimod har Udvalget ment, at der nu kunde være Grund til at indføre i Forretningsordenen en Bestemmelse om Grundlovsforslags ydre Fremtræden. Da nemlig Grundlovsforslag kunne fremsættes paa en overordentlig saavel som paa en ordentlig Samling, kunne fremsættes af Medlemmer saavel som af Regeringen, skulle behandles paa samme Maade som Forslag til simple Love, kunne vedtages med samme Stemmerfærdighed som disse, og efter Vedtagelsen ville være at tilstille Statsraadet ligesom vedtagne simple Lovforslag, saa staaer den Mulighed aaben, at en Regering, der havde forelagt et „Udkast til Lov“ af Grundlovsindhold og faaet det vedtaget, kunde udstede det som simpel Lov, istedetfor at opløse Rigsdagen og forelægge det paany, hvilken Mulighed navnlig kunde blive farlig, naar der var en Rigsdags-Flerhed, som i det paagjældende Grundlovs-spørgsmaal var enig med Regeringen; men i Uoverensstemmelse med den herskende Mening hos Bølgjerne. At affære en saadan Mulighed — eller i alt Fald gjøre den saa usandsynlig, at den ophører at være farlig — er Diemedet med Paragrafens første Punktum. Dens andet Punktum er affattet dels i samme Hensigt, dels for at forebygge en uforståelig frembragt Forvirring, som kunde opstaae derved, at en Formand ikke ansaa sig bemyndiget til at afvise et Ændringsforslag af Grundlovsindhold, der var stillet til